

der selv have været Soldater, der mener eller tror.

Det ærede Medlem for Aarhus nordre Kreds (Sabroe) henvendte sig særlig til mig med nogle Vers eller Citater. Jeg begriber ikke hvorfor, thi jeg har ikke et eneste Øjeblik taget Del i og agter heller ikke nu at tage Del i de Herrer Afholdsmænds eller Ikke-Afholdsmænds Debat om Stillingen her. Den vedkommer ikke mig, jeg er ikke Afholdsmand og agter ikke at være det. Jeg mener, at man kan støtte denne Sag uden selv at tage Del i den, og jeg har støttet den ved mange Lejligheder paa forskellig Vis. Men naar jeg ikke har blandet mig i en saadan Debat, finder jeg det noget mærkeligt at henvende sig til mig. Jeg har ikke nogen som helst Grund eller Ret til at tage Parti for nogen af de Herrer, som ere indblandede i denne Debat. Jeg lader den ligge for sig. Med Hensyn til de citerede Vers, Sangbøger o. s. v. kommer det jo ikke mig det mindste ved; jeg har ikke skrevet nogle af disse Vers. Jeg ved nok, at der er nogle af de Herrer, som ere Poeter og Forfattere af Sange o. s. v. Jeg excellerer ikke mere heri, det er et Ungdomsstadium, som forlængst er tilbage-lagt. Jeg har aldrig skrevet nogle af de Vers, som ere optagne deri, saa jeg ved for Resten ikke, hvorfor de Herrer med en vis Graadighed kaste sig over nogle hundrede Aar gamle Sange, som ere sungne af mange Mennesker, ogsaa af Afholdsmænd, uden nogen Siade at have øvet Indflydelse paa dem. Det er noget søgt, det har ikke det mindste med denne Sag at gøre. Men jeg ved, hvad det betyder. Efter min Opfattelse betyder det nemlig, at det skal aflede Opmærksomheden fra andre Ting; jeg tror, at baade Sangbøgerne for Officerer og menige og de anførte Citater ere bestemte til at bortlede Opmærksomheden fra de socialistiske Skrifter. (Afbrydelse). Giv Tid, det skal nok komme. Det ærede Medlem for Helsingør har netop bedt mig at tage det med Ro og ikke være hidsig, og nu da jeg gerne vil følge hans Anvisning — da vi jo staa paa en behagelig Fod —, vil det ærede Medlems Meningsfælle absolut have, at det skal gaa i et hurtigere Tempo. Det skal nok komme, om ikke just som det særlig behager dem.

Jeg lader altsaa disse Viser ligge og vender mig en Smule til disse Skrifter, som jeg tror, at disse Viser skulde have afledet Opmærksomheden fra. Jeg vil da gøre opmærksom paa, at disse Skrifter ere

helt igennem af en saadan Natur, at den, som virkelig læser dem igennem og har Lyst til at tænke dem igennem — de unge Mennesker, som læse dem, behøve jo ikke at være Filosofer, de behøve blot at have en Smule Tendens til at tænke over, hvad de læse — kan ikke undgaa at blive paavirket af dem. Og dette er ogsaa Hensigten med disse Skrifter; det er derfor, de tilsendes Soldaterne, de skulle paavirke Soldaterne. Og hvad er det, man forlanger? Man forlanger, som der staar her, at naar de have den rette Opfattelse og Forstaaelse af Militarismens Betydning o. s. v., skulle de virke med til at gennemsyre Hæren dermed: „Men har du denne Opfattelse og Forstaaelse, saa har du ogsaa en særlig Opgave under Militærtjenesten. Den nemlig, at lægge din Anskuelse klar for dine Kammerater, at faa det Slør af Fordom og nedarvede Forestillinger, som omgiver dine Kammerater, til at svinde, saaledes at de kunne se den nøgne Virkelighed klart . . . Ja, egentlig vil der kunne opnaas mere. Thi bliver Hæren gennemsyret af en antimilitaristisk Aand og befolket med bevidste Kammerater, saa er Hæren berøvet sin Marv, saa er den kun et dødt Redskab, saa kan den ikke anvendes mod de besiddelsesløse, lige-gyldig af hvilken Nation, til Fordel for den besiddende Klasse.“ Hvis ikke dette fra Top til Taa er egnet til at fordreje Tankegangen paa Folk og faa Folk til at tage fejl baade af det ene og det andet i den militære Tjeneste, saa ved jeg ikke, hvad der er egnet dertil. Og naar de Herrer nu behage at fralægge sig disse Skrifter som ikke vedkommende dem, maa jeg saa gøre dem opmærksomme paa, at det Skrift, jeg staar med her, er udgivet af Socialdemokratisk Ungdomsforbund i Danmark, og det har været optaget i „Social-Demokraten“, som har givet Kommentarer dertil. Det nytter ikke, at de Herrer, naar de finde, at disse Mennesker ikke ere særlig behagelige at have med at gøre ved denne Lejlighed, ville fralægge sig Ansvaret, thi de have Ansvaret derfor som Parti og ere medskyldige i de Overtrædelser, som Mandskabet, der ikke kunde taale disse Ting, kommer til at begaa. (Sabroe: Det har aldrig staaet i „Social-Demokraten“!). Jo, det har, Bladet har kommenteret det og fundet, at det var ganske uskyl-digt o. s. v. (En Stemme: Det er en religiøs Mand, der har skrevet det). Det er forskelligt, der have skrevet Skrifterne, det nytter slet ikke, at det ærede Medlem vil slippe fra det ved at sige, at det er en